

Sant Martí de Pedrencs

Sant Fost de Campsentelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Pedrencs
Emplaçament Pedrera de Can Rovireta

Coordenades:

Latitud: 41.507207424772
Longitud: 2.2154402732849
UTM Est (X): 434525
UTM Nord (Y): 4595362

Classificació

Número de fitxa 08209 - 17
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Romànic Modern
Segle XI-XVIII
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Enderrocada l'any 1989.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPA 29449
Generalitat i altres inventaris
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08208A0160001500000R
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 28/02/2024 - 12:43

Descripció

L'ermita romànica coneguda com Sant Martí de Pedrencs o Sant Martinet, del segle XII, fou enderrocada entre els dies 10 i 14 del mes d'abril de 1989. Com diuen Xavier i Ferran Pérez (1990, 84): "l'abril de 1889 fou vilment arrasada per unes màquines excavadores que obrien camins propers a les pedreres".

Segons la descripció de l'expedient de l'Arxiu Municipal de Sant Fost de Campsentelles, es conservava pràcticament sencer l'absis, amb una finestra d'arc de mig punt, bona part de la paret nord. J. Martí (1989) afegeix que també conservava part de la paret sud; que feia 8 m de llarg i tres d'amplada, l'absis feia 1,35 m de fons i la paret 80 cm. Aquestes dades les extreu de Pibernat (1936) que la descriu d'aquesta manera: "Per les runes que encara avui existeixen, pot dir-se que era de construcció romànica, de menys cabuda que la parroquial, medeix des de la punta de l'absis a la porta d'entrada 8 metres amb 1,35 d'absis, 3 metres d'ample i el gruix de les parets és de 80 centímetres".

Observacions:

Figura amb el número 29449 de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat, però ja hi figura com ermita enderrocada.

Malgrat l'enderrocament, l'indret pot preservar elements d'alt valor històric i documental que no fossin visibles en el moment de l'enderroc, com sitges, enterraments o altres restes. Així com la presència *in situ* de restes romàniques (capitells, motlures, inscripcions, etc.).

Història

Sant Martí de Pedrencs depenia de Sant Cebrià de Cabanyes, quan aquesta era parròquia. *Pedrencos* o *Villa Rara*, apareix documentat l'any 1028 en la donació d'un alou que posseïa una tal Truitillis, a favor del seu fill Berenguer, els quals eren situats segons l'escriptura "*in Vállense, in loco que nuncupatur Villa Rara, que alio nomen dicitur et appellatur Pedrencos*". Posteriorment, aquest alou passà a formar part dels béns del monestir de Sant Cugat, ja que torna a sortir la "dominicatura de Pedrencs" en les confirmacions de béns atorgades per Calixt II i pel rei Jaume I els anys 1120 i 1234, respectivament.

Segons referències trobades en el llibre de mossèn Salvador Pibernat, el dia 11 de novembre, diada de Sant Martí de Tours, es feia una processó que sortia de l'església de Cabanyes i anava a l'ermita de Sant Martí. Els masovers de Can Torres i els de Can Rovira eren els encarregats d'enramar les parets el dia de la festa i tenien cura de les claus, rellevant-se en els anys (Pérez, 1990).

L'any 1711, les autoritats eclesiàstiques manaren que la capella fos reconstruïda, ja que havia estat profanada en el transcurs de la Guerra de Successió. En un plànol de 1777, conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, surt dibuixada la capella o ermita de Sant Martí (Sant Martinet) que sembla conservar encara la façana i la teulada, tot i que a l'explicació que acompanya el plànol es diu que estava en ruïnes o abandonada.

Bibliografia

MARTÍN, J. (1989). *Ermita de Sant Martí de Pedrencs - Sant Martinet*. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

Arxiu Servei de Suport Tècnic i Inventari.

PIBERNAT SABI, Mn. Salvador (1936). *Notes històriques del Vallès, Parròquia de Cabanyes*. Badalona: Agrupació Excursionista de Badalona.

PÉREZ GÓMEZ, Xavier i PÉREZ GÓMEZ, Ferran (1990). *Sant Fost, història d'un poble. Dels orígens a la Guerra Civil*. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

PÉREZ GÓMEZ, Xavier (2011). Plànol de Can Donadéu i Cabanyes, any 1777; dins *Campsentelles*, núm. 14. Centre d'Estudis Santfostencs-Amics de Cabanyes, pp. 33-41.

Enllaços d'interès:

[Enciclopèdia Catalana](#)

